

Mily megható érzés az, barátom, midőn egy szép fiut, vagy leányt látsz magad előtt, aztán megszólal az ő erőltetett, sajtáságos hangján! De másfelől mily megnyugtató minden humanus gondolkozásu emberre nézve az a tapasztalat, hogy az emberi társaságból eredetileg kizárt ezen lények, a társadalomnak hasznos, munkás és értelmes tagjaivá képezetnek és így viszszaadhatnak az emberi társadalomnak.

A mult tanévben felvett növendékek közt 4 erdélyi is volt, még pedig 3 székely fiu és egy szász. A székely fiuk közül egyik káli születésű, unitárius volt, de a második félévben kimaradt.

A felvett növendékek közül több felénél olyan, kik születésök után betegség vagy esés következtében lettek siket-némákká.

Volna még sok körülmény, miket a két intézetre nézve ismertetnem vagy legalább érintenem kellett volna. Azonban czélom ez úttal csak anynyi volt, hogy általános vonásokban mutassam fel a Ker. Magvető olvasói előtt hazánknak e leghumánusabb két intézetét, legszerencsétlenebb embertársainknak e két asylumát.

Ha azok, a kiknek módjuk van reá, életökben vagy végrendeleteikben bármi csekély adománynyal megemlékeznek a könyörület e hajlékairól, bizonyára oly kegyes cselekedetet tesznek, mely a keresztény szeretetnek legszebb jele.

Isten veled.

barátod

Buzogány Áron.

2.)

Esperesi vizsgálat.

A székely-udvarhelyi unitária ekkleziájában a szokásos esperesi vizsgálat folyó évi febr. 8-án tartatott a rendes isteni tisztelet-tartások helyiségében László Domokos buzgó hitrokon házánál, hol ugyan akkor rendes isteni tisztelet is tartatott, s hová a hiveknek szép számu serege gyűlt egybe. Az isteni tisztelet végeztén körüli esperes tisztt. Gyöngyösi István ur szives köszöntésével üdvözlé a gyülekezetet, s egyszersmind a buzgó tagokat tanácskozáásra felhíván, megnyitá a gyűlést.

A vizsgáloszék ismét öröm-izenetet hozott ekkleziánknak, s a testvéri szeretetnek édes melegét tolmácsoló levelek kíséretében bizonyos összeg pénzsegélyt.

Ugyanis, a mult évi esperesi vizsgálatkor felhívás küldetett felekezettünkhez tartozó mindenik esperesi hivatalhoz az udvarhelyi ekkleziája javára leendő gyűjtések eszközzése végett, a minek következtében aranyos-

torda-köri esperes tisz. Koronka Antal ur környékén 26 frt 80 krt gyűjtött a következő ekkléziáktól: ar. rákosi 8 frt 60 kr, kövendi 8 frt, várfalvi 2 frt, sinfalvi 1 frt, mészkői 6 frt 20 kr, járai 1 frt. A tisz. esperes ur beces levelében reményt nyujt ez őszszegnek, környékében még ezután leendő gyűjtések általi gyarapítására. Marosköri esperes tisz. Farkas György ur szintén gyűjtött 12 ftot o. é. egyes egyházi hivatalnokoktól. Sepsi-Miklós várköri esperes tisz. Kis Mihály ur 3 ftot o. é. mely küldeményekért a gyűlés, sokszoros lelkes éljen kiáltása mellett, azon határozatot hozta, hogy nevezett esperes uraknak és a szives adakozóknak köszönő irat küldessék. Az adakozásokról levén szó, megemlítem, hogy időközben az udvarhelyköri ekkléziák és egyesek is többen küldöttek udvarhelyi ekkléziánk javára 10—20 frtnyi adományokat. Nem lehet elhallgatnom, sőt a legnagyobb lelki örömmel iktatom e sorok közé a kolozsvári unitárius főiskola ifjuságának közös adakozását, mit a derék és lelkes iskolai főnök, Barabás Lajos, az általa indított és hordozott aláírási ívvel együtt 58 frt és 13 krban küldött meg ekkléziánknak azon hó ohajtása kíséretében: „vajha mentől elébb anynyi ezerre szaporodnék az őszszeg, a hány forintot küldök én az áldozatkész ifjuság nevében.“ És itt engedje meg nagyon tisztelt szerkesztő ur, hogy névleg is mutassam bé azt az ifjuságot, mely szerény állé-reivel mindig, minden áldozatra készen áll, mely a nemes eszmékért felgyujtott oltárok tüzésénél már zsenge korában ismerni tanulja az áldozatkésztség forró szerelmét, s mely a vallásos buzgóság oltárán is már ápolgatja a kegyesség illatos virágait :

Barabás Lajos 1 f. 20 kr. Kozma Jenő 50 kr. H. oklándi ifj. Sándor Gergely 1 f. Neufeld Béla 1 f. Nappendruk Kálmán 50 kr. Csegezi Gyula 1 f. Felszegi Dezső 1 f. Végh Mátyás 30 kr. Kádár József 30 kr. Mózes Mihály 80 kr. Szabó Márton 50 kr. Orbán Miklós 30 kr. Koncez Gyula 50 kr. Tóth Olivér 30 kr. Székely Zsigmond 30 kr. Katz Miklós 20 kr. Barabás Ábel 20 kr. Csép Lajos 30 kr. Klein Mór 30 kr. Bakó Lajos 30 kr. Csécs István 30 kr. Gálffi Sándor 20 kr. Hirsch Károly 20 kr. Hirsch Mór 20 kr. Varga Dénes 50 kr. Csipkés Farkas 50 kr. Pap Sándor 20 kr. Tamás József 50 kr. Török Mihály 50 kr. Nagy Miklós 51 kr. Gelei Márton 40 kr. Mátyás Mihály 20 kr. Faluvégi Áron 30 kr. Orbók Mór 30 kr. Bölöni Béla 30 kr. Székely Károly 40 kr. Tischler Izidor 25 kr. Jakab István 10 kr. Mátyás János 30 kr. Máthé József 20 kr. Zunda Ákos 10 kr. Végh Samu 40 kr. Péchi Gergely 10 kr. Molnár István 5 kr. Szász Farkas 11 kr. Gotthárd János 15 kr. Nagy Lajos 50 kr. Boros György 40 kr. Jakab Sándor 30 kr. Molnár Albert 70 kr. Barabás Dénes 1 frt. Nagy Gyula 30 kr. Tóth Sándor 20 kr. Sánta Béla 20 kr. Váradi Ódön 50 kr. Egyed Mózes 1 frt. 50 kr. Sikó Kanut 50 kr. Sikó Lajos 50 kr. Gyulai Géza 50 kr. Daniel István 50 kr. Daniel Elek 1 frt. Szentiványi István 80 kr. Bedőházi Sámuel 15 kr. Török Sándor 1 frt. Veisz Emil 30 30. Rödiger Ernő 20 kr. Solymosi Adolf 20 kr. Kozma Gyula 50 kr. Stark Lajos 30 kr. Sza-

mecz János 20 kr. Bartók László 10 kr. Bartók József 10 kr. Binder Emil 10 kr. Jakab József 1 frt. Póka Dezső 10 kr. Benedek János 10 kr. Binder János 15 kr. Szigeti Miklós 20 kr. Pálfi János 1 frt. Kilyéni András 1 frt. Pataki László 20 kr. Gözsi Árpád 20 kr. Heim Vilmos 10 kr. Lőrinczi Dezső 50 kr. Göncz Károly 50 kr. Kővári Sándor 50 kr. Nagy János 50 kr. Létay László 50 kr. Nagy Miklós 50 kr. Bölöni Kálmán 29 kr. Schwarz Gyula 80 kr. Deutsch Arthur 50 kr. Daniel Lajos 1 frt. Ferencz Ákos 50 kr. Ferencz Gyula 50 kr. Siler Albert 20 kr. Mégay Géza 50 kr. Siménfalvi Árpád 5 kr. Nagy Gergely 10 kr. Ozsváth Zoltán 10 kr. Rosenthal Zsiga 20 kr. Veinberger Kálmán 50 kr. Kászoni Lajos 20 kr. Lang Jakab 20 kr. Macskási Pál 50 kr. Szentiványi Zsigmond 20 kr. Vincenti Miksa 20 kr. Ürmösi Gyula 1 frt. Ürmösi Jenő 1 frt. Vajda Emil 50 kr. Hirschmann 30 kr. Schemmel Viktor 30 kr. Heller Leopold 10 kr. Szinte Gábor 20 kr. Lőrinczi Bendegúz 30 kr. Dombi János 20 kr. Csegezi Gábor 20 kr. Veress Vilmos 20 kr. Komjátszegi Lajos 30 kr. Komjátszegi Pál 10 kr. Szabó Dénes 20 kr. Gelei Lajos 20 kr. Tóth Albert 20 kr. Ütő Dani 10 kr. Stöger Aladár 1 frt. Vincenti Lajos 30 kr. Buczai Samu 20 kr. Árkosi Gyula 50 kr. Sándor Jenő 50 kr. Gál Kálmán 30 kr. Ürmösi B. Vincze 5 kr. Lévi József 50 kr. Macskási Gábor 1 frt. Imecs Jenő 20 kr. Veszprémi Lajos 20 kr. x—y 20 kr. Önképző kör 1 frt 8 kr. Beteg-ápoló egyesület 2 frt. 69 kr. Rosenberger János 30 kr. Összesen 58 frt. 13 kr.

Ez adakozások is tudomására hozatván a vizsgálószéknek, örömmel győződött meg, hogy a kis, új ekkleziának a küladakozásokból már 300 frton feljül álló alaptőkéje van, a mi kötlevelek mellett mind kamatoztatik.

Itt a vizsgálószék kérdésbe teszi, hogy enynyi kívülről jövő áldozat után az ekkleziia keblileg micsoda áldozatokat tud felmutatni? mire a helybeli pap egy aláírási ivvel felel, melyen már rég folynak az adakozások, s melyen már jelentékeny összeg iratott alá a kebli hitrokonok által, s remélhetőleg a fizetési határidő eljöttével nem csekély összeg csatolthatatik a már meglevő készlethez. E mellett a buzgó hitrokonok díszes urasztali terítőket, pohártakarókat, egy értékes régi ezüst poharat, tányért, s többféle könyveket ajándékoztak és ezeknek elhelyezésére egy csinos szekrényt állítottak.

Ezeknek előmutatása alkalmával jól esett kijelentennem s megjegyez-nem, hogy a pohártakarók közül egy fehér, aranyos szegélyűt karácsoni ajándékba Létai Lajosné Koronka Rózália uraszszony küldött Felvinczről, kinek buzgóságát s áldozatkészségének jótékony melegét a távolság sem lankasztotta, hanem nemes szívének indításából kis ekkleziánkat egy csinos és értékes pohártakaróval lepte meg. Vajha a nemes példa más kegyes asszonyoknál is követésre találjal!

Az isteni tisztelet-tartások helyiségének megváltozása is felhozatván, elismeréssel vette tudásal a vizsgálószék, hogy László Domokos buzgó hitrokon, s ekkleziiai jegyző és pénztárnok e végre sokkal alkalmasabb és in-

kább központon fekvő lakását szívesen felajánlotta a Bodrogi Áronnéé helyett, hová az egybegyűlés a meszszeség miatt sokszor kényelmetlen volt.

A papi kepe kiróvása a körülmények szerint változáson ment át, s biztosabb módon eszközöltetett.

Sok nevezetes tárgy és indítvány merült fel még a gyűlésen, de azokra mind kiterjeszkednem igen hosszúra nyujtaná tudósításomat, melynek különben legfőbb célja csak az, hogy az ekklézsia jelen állását s gyarapodását az érdeklődők előtt némileg felmutassa, s egyszersmind nyilvánosságra hozza annak áldozatra kész ügybarátait és feltüntesse az áldozó erény egyes gyümöleseit.

Kisgyörgy Sándor.

3.)

Tartsafalva 1874 martius hó.

Tisztelt szerkesztő ur !

Ekklézsiánk életében, jóllehet már csaknem két év óta várom és keresem, sőt előidézni igyekezem, mindez idcig feljegyzésre méltó mozzanat nem találkozott. Jobban mondva volt biz ott elég, mit fel lehetett jegyezni keserű emlékül egy és más tekintetben, de az ilyeneket elégnék tartjuk magunk élvézni, nem részesítünk másokat is belőle. Most azonban oly körülmény fordult elő, mely bár kisszerű, s olyanok előtt, kiknek nagy dolgok kivitele is csekély fáradságba kerül, fel sem tűnő; én mégis nagy horderejűnek tartom; mert egy sokat hányatott, régóta sorvadozó, s ön gyermekei által is kevés gondozásban részesült ekklézsiának lehető jobb jövője felderülni kezdő hajnalát, s megélhetésének zálogát látom benne. S hogy e dolgot nyilvánosságra hozom, teszem egyfelől azért, mert a diadal feletti örömem oly határtalan, hogy azt magamba fojtani, ha akarnám se tudom; másfelől pedig azért, hogy némileg legalább életjelt adjak magunkról; s részben azért is, hogy eljárásunkat megismerve, ha helyesnek és jónak találják, kövessék más ekklézsiáink is.

Mindnyájan tudjuk, hogy a legtöbb ekklézsiánkban a gondnok az ekklézsiának mindennemű javai közvetlen felügyelője és kezelője, ide értve természetesen a sok helyen nem csekély figyelmet érdemlő pénzvagyont is. Tisztelet a kevés kivételeknek, de legtöbb helyen a számmiveletekhez keveset értő egyének töltik bé a gondnoki hivatalt. Lehetnek ezek más tekintetben jóakarói az egyháznak, lehetnek jó gazdák s becsületes emberek, de nem az ők hibájok, ha a számokkal banni keveset tudnak. Ilyen esetben